

Ammattiopistoa moititaan liian lepsuksi – pian Helsingin koulut vaativat enemmän

Helsinki lupaa kouluihin enemmän tekniikkaa ja tutkivaa opetusta. Ammattiopiston nuoret sanovat, että heiltä pitäisi vaatia enemmän.

KAUPUNKI 31.3.2015 12:59

Maija Aalto HELSINGIN SANOMAT

SIRPA RÄIHÄ HS

Onni Holmström (vas.) pesi maanantaina Niko Nyholmin shakissa. He tahtovat opintoihin enemmän syvempää ymmärrystä.

Kuuntele

300

41

Vuonna 2020 helsinkiläisessä koulussa näyttää toisenlaiselta kuin nyt.

Tekniikkaa on kaikkialla, mutta sille ei ole enää erillistä tilaa, atk-luokkaa. Oppilaat eivät nökötä pulpeteissaan vaan tekevät tutkivaa työtä uusi tabletti käsissään vaikkapa koulun käytävällä, metsässä, työpaikalla tai museossa.

Helsinki julkaisi maanantaina raportin, joka linjaa koulujen tulevaisuutta. Mobiililaitteisiin luvataan lähivuosina miljoonia euroja aiempaa enemmän. Vielä enemmän muuttuu käsitys oppimisesta: sen pitäisi ylittää oppiaineiden rajat, kannustaa kyselemään ja auttaa lasta tai nuorta kehittymään yksilönä.

Pois siis pänttäys, tilalle palo.

HS kävi Stadin ammattiopistossa kysymässä opiskelijoilta, miltä tämä kuulostaa.

Nuoret miehet sanovat, että kyllä, opettajien sietäisikin innostaa opiskelijat ylittämään

Tällainen on tulevaisuuden koulu

Koulujen tulevaisuusraportissa lähdetään liikkeelle näistä kolmesta

itsensä. Nykyisin heidät päästetään usein liian helpolla. Kannustaminen toimisi jatkuvaa valitusta paremmin.

"Osa opettajista tuntuu leipääntyneiltä. Nuorten kanssa töitä tehdessä pitäisi olla enemmän sellaista ihmisyyssymmärrystä", sanoo esimerkiksi sähkötekniikkaa opiskeleva **Onni Holmström**, 17.

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen (sd) sanoo, että kouluja on haluttu nyt miettiä laajempaan kokonaisuutena. Nuoremmat ikäluokat eivät olekaan enää vanhempiaan koulutetumpia niin kuin takavuosina. Karttakeppi joutaa kuolla, koska ilo pitää palauttaa kouluihin.

"Helsingillä on tässä kehitystyössä erityinen vastuu, koska olemme kasvava nuorten kaupunki", Viljanen sanoo.

"Koulun on muututtava, koska maailma muuttuu", linjaa puolestaan **Liisa Pohjolainen**, joka pian nousee Opetusviraston johtoon.

Tulevaisuusraporttia varten on pidetty työpajoja ja kuultu sekä opettajia että oppilaita. Tämä on myös yksi suuri linja: oppilaiden vaikutusmahdollisuuksia lisätä. Kouluille annetaan lupa kokeilla rohkeammin ja myös epäonnistua.

Ammattiopiston nuoret miehet eivät ole vakuuttuneita, että opiskelijoiden ajatuksista oltaisiin aidosti kiinnostuneita. Melkein jokaiselle tulee mieleen opettaja tai opinto-ohjaaja, joka jo nyt kysyy ja kuuntelee. He ovat kuitenkin poikkeuksia.

"Se on vähän sellaista leikkiä ja kulissin ylläpitämistä. Että tulkaa tänne oppilaskuntaan, täällä saa kahvia ja pullaa", sanoo Holmström.

Iloa ammattioppilaitokseen toisi ainakin parempi yhteishenki. Tapahtumia kyllä on, mutta niissä käy vain harva, pitäisi luoda ihan omaa amiskulttuuria.

Lisäraha tietotekniikkaan saa kannatusta. Olisikin jotain muuta kuin esihistoriallisia laitteita, jopa tietotekniikkaa opiskelevilla! Opettajiakin saisi päivittää, niin että ne

tavoitteesta.

1 Tulevaisuuden taidot ja hyvinvointi Koulun pitäisi valmistaa lapsia ja nuoria tulevaisuuden ammatteihin, joita ei vielä edes tiedetä. Siksi oppiminen ei enää voi olla pelkkää valmiin tiedon pureskelua, vaan lapsia ja nuoria pitäisi innostaa enemmän esimerkiksi kriittiseen ajatteluun.

Helsingissä etenkin toisella asteella on jo kokeiltu oppiaineiden rajoja ylittävää ilmiöoppimista. Tämä yleistyy, mutta erilliset oppiaineet eivät katoa kokonaan.

Lasten ja nuorten hyvinvointiin ja itseluottamukseen luvataan tarjota enemmän rakennusaineita. Oppimisen luvataan olevan yksilöllistä, mutta myös oppimisen ohjausta halutaan vahvistaa.

2 Oppimisen ilo ja yhdessä tekeminen Kouluissa pitäisi olla lupa kokeilla uutta – ja myös välillä epäonnistua. Myös oppilaat ja opiskelijat suunnittelevat toimintaa. Koulut pyrkivät viestimään avoimemmin ja verkostoitumaan sekä muiden julkisten laitosten että esimerkiksi yritysten kanssa. Koulun ulkopuolella opittuja taitoja voi ottaa osaksi tutkintoa, ja myös valinnaisuutta luvataan lisätä sekä omasta koulusta että kauempaa.

Myös kansainvälisyys on yksi iso teema.

3 Digitaalisuus ja oppimisympäristön muutos Helsinki aikoo sijoittaa mobiililaitteisiin oppilaille ja opiskelijoille kolmen vuoden aikana yhteensä lähes 20 miljoonaa euroa. Myös koulujen tietoverkkojen parantamiseen ja opettajien koulutukseen tarvitaan rahaa. Omien laitteiden käyttö on myös sallittu.

Tällä hetkellä Helsingin peruskouluissa ja lukioissa on keskimäärin yksi tietokone kolmea opiskelijaa kohden. Ammattioppilaitoksissa on kone kahdelle opiskelijalle. Osa laitteista on vanhentuneita. Mobiileja laitteita halutaan myös siksi, että

miettivät esimerkiksi, miten jokaisen taskussa oleva kännykkä auttaisi ammatin oppimisessa.

"Koulu voisi edistää virtuaalisten oppimisympäristöjen syntymistä. Siis esimerkiksi virtuaalilaseilla voisi tutkia rakennusten turvajärjestelmiä", haaveilee turvallisuusalaan opiskeleva **Tommi Raittila**, 16.

Osa käytännön harmeista on opiskelijoiden mielestä vain keinoa suunnittelua. Matematiikan tunnilla saa syljeskellä lopputunnin kattoon, jos tekee tehtävät liian nopeasti.

Tunti menee odotteluksi myös silloin, jos kahdenkymmenen opiskelijan pitäisi opetella juottamista yhtä aikaa samalla kolvilla .

Liisa Pohjolainen sanoo, että ammattioppilaitokset ovat yhdessä asiassa muita kouluja edellä. Niissä asioita opiskellaan jo työelämän kannalta mielekkäinä ja laajoina kokonaisuuksina.

Opiskelijoiden mielestä tämä pitää osin paikkansa, mutta parantamisen varaakin on monilla aloilla.

"Esimerkiksi kielet ja matikan voisi nivoa nykyistä selvemmin ammattiaineisiin", arvelee tietotekniikkaa opiskeleva **Niko Nyholm**, 22.

Moni keskeyttää opiskelun jo ensimmäisenä vuonna. Nuoret miehet kehuvat opintojen ohjausta nykyisessä koulussaan, mutta moittivat sitä peruskoulussa.

Heidän mielestään peruskoulussa vielä mietitään enemmän sitä, mihin olisi helppo päästä huonoillakin papereilla kuin sitä, mikä oppilasta itseään kiinnostaa.

Tai neuvotaan leipurin pojalle, että mene sinä kokiksi.

"Moni on tullut selvästi opiskelemaan ihan väärää alaa. Sitten opiskelu ei kiinnosta pätkääkään", sanoo lähihoitajakoulutuksesta juuri tietotekniikkaan vaihtanut **William Vahalinna**, 17.

Opiskelijoilla on tähän myös ratkaisuehdotus. Pitäisi opiskella syvemmin, niin että opittava asia tulisi todella ymmärretyksi. Ja auttaa nuorta löytämään omat vahvuutensa ajoissa.

Tämä on itse asiassa ihan samaa asiaa, mitä tulevaisuuden kouluissa olisi Helsingin raportin mukaan tarkoituskin tehdä.

tietotekniikan pitäisi olla luontevasti osa kaikkea opetusta.

Jokaisella oppilaalla olisi tarkoitus tulevaisuudessa olla oma sähköinen portfolio.

Koulutiloja remontoidaan vähitellen tiloiltaan joustavammiksi, mutta koulun pitäisi samalla laajentua koko kaupunkiin. Helsingin kouluja yllätetään lähtemään entistä enemmän ulos luontoon ja kaupunkiin oppimaan asioita paikan päällä.

Ritva Viljanen

Tästä on kyse

Valmista vuonna 2020

Maanantaina julkistettu *Tulevaisuuden koulu-*raportti linjaa, mitä Helsingin kouluissa tapahtuu vuoteen 2020 mennessä.

Raportti kattaa kaupungin koulut peruskoulun ensimmäisestä luokasta toiselle asteelle sekä ruotsinkielisen esiopetuksen.

Osa tavoitteista on tarkoitus toteuttaa, kun opetussuunnitelmia uusitaan vuodesta 2016 alkaen. Koulutiloja muokataan niihin sopiviksi sitä mukaa, kun kouluja peruskorjataan muutenkin. Tietotekniikkaan tarvitaan miljoonia lisää.

